

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **J. S.**, zastoupený JUDr. Luciou Madleňákovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Nádražní 381/9, Mohelnice, proti žalované: **Vězeňská služba ČR, Věznice Mírov**, se sídlem Mírov 27, ve věci ochrany před nezákonným zásahem žalované, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 16. 12. 2020, čj. 65 A 57/2020-35,

t a k t o :

- I. Usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 16. 12. 2020, čj. 65 A 57/2020-35, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Ustanovené zástupkyni JUDr. Lucii Madleňákové, Ph.D., advokátce se sídlem Nádražní 381/9, Mohelnice, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **12 342 Kč**, která je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou domáhal ochrany před jednáním žalované, ve kterém spatřoval několik dílčích nezákonných zásahů. Mimo jiné požadoval, aby soud uložil žalované napravit své pochybení a zařadit žalobce na pracovní pozici ve vězeňské kuchyni ve Věznici Mírov. Žalobce v kuchyni již v minulosti čtyři roky pracoval. Následně byl ale nezákonně přemístěn do Věznice Valdice, což konstatovala také Kancelář veřejného ochránce práv a ředitel věznice tyto závěry uznal. Přestože byl žalobce poté přemístěn zpět do Věznice Mírov, nebyl již ani přes svou žádost zařazen na původní pracovní pozici ve vězeňské kuchyni, nýbrž na pracoviště KOVO 4, na kterém není dostatek práce a výdělek

z této práce nepokryje ani náklady výkonu trestu odnětí svobody. Takový postup je podle něj diskriminační a motivovaný snahou žalobce „vytrestat“ za stížnost podanou veřejnému ochránci práv. Bylo mu totiž mimo jiné řečeno, že v kuchyni nejsou volná místa, nicméně do kuchyně byl zařazen jiný odsouzený. Pracoviště KOVO 4 neodpovídá pravidlům bezpečnosti práce z hlediska ochrany zdraví a žalobce je nucen dýchat jedovaté látky vznikající při broušení kovů.

[2] Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci v záhlaví uvedeným usnesením žalobu v části, kterou se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem v podobě zařazení na pracoviště KOVO 4 a vdechování hliníkového prachu, vyloučil k samostatnému projednání z důvodu rozdílného charakteru žalovaných zásahů (výrok I). Žalobu pak odmítl v části, kterou se domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalované spočívajícím v tom, že jej žalovaná po návratu žalobce z Věznice Valdice nezařadila zpět na pracoviště ve vězeňské kuchyni, ze kterého byl vyloučen v důsledku přemístění do Věznice Valdice, v důsledku čehož žalobce přišel o možnost výdělků (výrok II.). Odmítnutí krajský soud zdůvodnil tím, že žalobce zjevně nebyl zkrácen na svých právech, protože jako odsouzený nemá zákonem stanovené právo na volbu povolání, které chce vykonávat. O druhu vykonávané práce rozhoduje ředitel věznice a žalobce je povinen jeho rozhodnutí respektovat. Žalovaná rozhodnutím ředitele o tom, že bude žalobce zařazen na pracoviště KOVO 4 a nikoliv na pracoviště ve vězeňské kuchyni, nikterak nezasáhla do žalobcova veřejného subjektivního práva, neboť mu v tomto směru žádné nesvědčí. K takovému zásahu nemohlo dojít ani v případě, že by se ukázalo jako pravdivé tvrzení žalobce, že žalovaná na pracoviště do vězeňské kuchyně upřednostnila jinou osobu z výkonu trestu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[3] Proti usnesení krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. Souhlasí, že ve výkonu trestu odnětí svobody nemá právo na výběr práce. Má ale právo nebýt diskriminován. Tím se krajský soud vůbec nezabýval. Ředitel věznice je jako správní orgán vázán zásadou zákonnosti a nemůže při zaměstnávání odsouzených jednat svévolně a upřednostňovat jednoho vězně před jinými, protože by to vytvářelo prostor pro diskriminaci, korupci a šikanu. Upřednostnění jiných odsouzených před stěžovatelem proto musí být zdůvodněno. Libovůli v postupu ředitele věznice spatřuje v tom, že neexistují žádná transparentní, předvídatelná a nediskriminační pravidla, na jejichž základě by rozhodoval o pracovním zařazení odsouzených. Ačkoliv je řediteli věznice ponecháno široké správní uvážení, nemůže se jednat o uvážení bez hranic. Je možné, že taková pravidla jsou obsažena ve vnitřním předpisu (nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 45/2015, o výběru a zařazování odsouzených, obviněných a chovanců na pracoviště). Ten ale není veřejně přístupný a stěžovatel jeho obsah nezná. Na jeho základě je utvářena správní praxe, kterou je žalovaná vázána a stěžovatel by měl mít možnost se s obsahem daného nařízení seznámit.

[4] Svou situaci přirovnal k situaci žadatelů o státní občanství. Na jeho udělení rovněž není právní nárok, nicméně i v takovém případě nemůže docházet k libovůli a žadatel má právo na soudní ochranu. Krajský soud ale takovou ochranu stěžovateli odepřel, čímž zasáhl do jeho práva na lidskou důstojnost a práva nebýt diskriminován.

pokračování

[5] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl. Argumentaci stěžovatele považuje za mylnou a licoměrnou. Souhlasí se závěry napadeného usnesení. Žalobce nebyl věcně legitimován k podání zásahové žaloby. Zjevně nebyl zkrácen na svých právech, čímž nesplnil jednu z podmínek stanovených v § 82 s. ř. s. Podle § 41 odst. 1 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, platí, že odsouzený je zařazen do práce jednostranným rozhodnutím ředitele věznice, a to zpravidla na základě doporučení odborných zaměstnanců a s přihlédnutím k odborným znalostem, zákazu odsouzeného určitou činnost vykonávat nebo k dopadu na pořádek nebo bezpečnost ve věznici. Jednou ze základních povinností odsouzeného je pracovat, pokud je mu přidělena práce. Osoba vykonávající trest odnětí svobody nemá veřejné subjektivní právo na volbu práce, kterou bude vykonávat, ale je povinna se podřídit rozhodnutí ředitele věznice. Žalovaná zařazením stěžovatele na pracoviště KOVO a nikoliv do vězeňské kuchyně nikterak nezasáhla do jeho veřejného subjektivního práva, neboť mu žádné nesvědčí. K takovému zásahu by nemohlo dojít, ani kdyby se jako pravdivé ukázalo jeho tvrzení o upřednostnění jiného odsouzeného.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud předně přezkoumal napadené usnesení z pohledu vad, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dále na základě námitek podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., kterými stěžovatel zpochybňuje odmítnutí žaloby. Dospěl k závěru, že napadené usnesení trpí vadami, pro které je třeba ho zrušit.

[7] Na úvod Nejvyšší správní soud poznamenává, že o části žalovaného zásahu týkající se práce na pracovišti KOVO 4, která byla vyloučena k samostatnému projednání, již rozhodoval rozsudkem ze dne 17. 6. 2021, čj. 1 As 66/2021-58, kterým zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] V nyní posuzované věci krajský soud napadeným usnesením odmítl žalobu stěžovatele, protože dospěl k závěru, že nemá žádné veřejné subjektivní právo, jehož ochrany by se v souvislosti se svým nezařazením na místo ve vězeňské kuchyni mohl před správními soudy domáhat žalobou na ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 a násl. s. ř. s. Je třeba zdůraznit, že sporný zásah zde spočívá v tom, že žalovaná stěžovatele po přemístění zpět z Věznice Valdice nezařadila na jeho původní pracovní pozici ve vězeňské kuchyni, což odůvodnila nedostatkem volných pracovních míst na dané pozici. Stěžovatel nicméně tvrdí, že na danou pozici přesto byli posléze zařazováni jiní odsouzení. V důsledku tohoto zásahu mu měly podstatně poklesnout příjmy a ztratil schopnost platit své závazky. V jednání žalované spatřuje stěžovatel diskriminaci a svévoli plynoucí z toho, že si v minulosti důvodně stěžoval na své přemístění do Věznice Valdice.

[9] Nejvyšší správní soud nesdílí kategorický závěr krajského soudu, podle něhož daným postupem (nezařazením na pracoviště ve vězeňské kuchyni) nemohlo dojít k zásahu do subjektivního veřejného práva stěžovatele. Předně je nutno vyjít z toho, že podle čl. 4 Ústavy jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci. To je dále rozvedeno mj. v čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle něž *kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal*

zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak. Z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkouvání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny. Jakkoliv dané ustanovení hovoří o „rozhodnutí“, jedná se o autonomní pojem ústavního práva, který nelze vykládat např. ve smyslu pojmu „rozhodnutí“ podle § 65 s. ř. s. Podstatou je, aby v právním systému existoval účinný právní prostředek nápravy umožňující jednotlivci domoci se ochrany svých práv (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 1. 2019, sp. zn. III. ÚS 2634/18, odst. 30).

[10] Odepření soudní ochrany ve věcech přezkumu rozhodnutí orgánů veřejné správy je možné pouze v případech, že tak stanoví zákon. Není to však možné v případě, kdy se jedná o rozhodnutí, která se týkají základních práv a svobod podle Listiny základních práv a svobod, Ústavy a mezinárodních smluv podle čl. 10 Ústavy. Jakýkoli jiný postup je v rozporu s čl. 6 odst. 1 a 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 4 Ústavy (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 1. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 9/2000). Byť tento závěr není bez dalšího plně použitelný také na posuzování žalob na ochranu před nezákonným zásahem (takovým zásahem může být *de facto* jakékoliv jednání veřejné správy, a nelze si proto představit lpění na podmínce výslovného vyloučení soudního přezkumu zákonem), zkoumání možného dotčení základních práv a svobod je třeba i nyní považovat za nosné kritérium. Judikatura zdejšího soudu dále dovodila, že odmítnutí zásahové žaloby z důvodu chybějícího veřejného subjektivního práva (tj. z důvodu chybějící aktivní žalobní legitimace) lze připustit pouze v případě, kdy je skutečně pojmově vyloučeno, že by se tvrzený zásah mohl negativně projevit v právní sféře žalobce (srov. rozsudek ze dne 15. 5. 2008, čj. 2 Aps 1/2008-77). V této souvislosti lze obdobně odkázat na judikaturu, která připouští odmítnutí zásahové žaloby z důvodu, že jednání popsané v žalobě nemůže být vzhledem ke své povaze, povaze jeho původce či jiným okolnostem „zásahem“ ve smyslu § 84 s. ř. s. I ta připouští odmítnutí žaloby pouze tehdy, pokud je takový závěr zcela zjevný a nepochybný (srov. odst. 63 rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 11. 2017, čj. 7 As 155/2015-160, č. 3687/2018 Sb. NSS). K odmítnutí soudní ochrany je tedy nutno přistupovat nanejvýš zdrženlivě.

[11] Podle Nejvyššího správního soudu se v nyní posuzované věci nejedná o takto zjevnou situaci, v níž by bylo dotčení (základních) práv stěžovatele pojmově vyloučeno. Stěžovatel konkrétně tvrdil, že v důsledku nezařazení na jeho původní pracovní pozici ve vězeňské kuchyni (a setrvání na pracovišti KOVO 4) došlo k podstatnému poklesu jeho příjmů. Zatímco na pozici ve vězeňské kuchyni dosahoval příjmů, které stačily k pokrytí nákladů výkonu trestu odnětí svobody, hradil z nich exekuce, své výdaje ve výkonu trestu odnětí svobody a ještě si byl schopen ušetřit, na pracovišti KOVO 4 si kvůli nedostatku práce nevydělá ani na náklady výkonu trestu odnětí svobody. Z toho plyne, že stěžovatel se domáhá mj. také ochrany svého vlastnického práva, resp. svého legitimního očekávání, že vlastnické právo (odměnu za práci) opět získá poté, co měl být údajně z daného pracovního místa v kuchyni vyřazen v důsledku tvrzeného nezákonného přemístění do jiné věznice. V řízení před správními soudy se lze ochrany vlastnického práva samozřejmě také domáhat (jestliže jeho ochranu v daném případě nemohou poskytnout soudy v občanském soudním řízení, viz např. rozsudek NSS ze dne 18. 4. 2019, čj. 9 As 73/2019-65). Z hlediska možného dotčení základních práv a svobod je rovněž podstatné, že stěžovatel konkrétně tvrdil, že měl být při zařazování na pracovní pozice diskriminován

pokračování

kvůli tomu, že si v minulosti stěžoval na postup žalované při jeho přemísťování do Věznice Valdice.

[12] S ohledem na popsané nikoliv nepodstatné dopady do života vězně, které s sebou nese zařazení na určitou pracovní pozici, Nejvyšší správní soud dospěl v dané věci k závěru, že se o zásah může jednat, a proto je třeba žalobu proti takovému úkonu připustit k meritornímu přezkumu. Výše uvedené samozřejmě neznamená, že taková žaloba musí být důvodná. Případný úspěch každé takové žaloby se totiž bude především odvíjet od obsahu tvrzení žalobce ohledně nezákonnosti takového zásahu z hlediska jejich relevance, konkrétnosti a přesvědčivosti, tj. zda z obsahu žaloby bude možné alespoň rámcově spolehlivě usuzovat, že mohlo tvrzeným zásahem dojít k zásahu do základních práv žalobce (zde stěžovatele), a samozřejmě také na konkrétní podobě sporného zásahu (úkonu). Nepochybně by se o nezákonný zásah nejednalo, pokud by žalobce pouze tvrdil, že nechce pracovat v kovovýrobě, protože má raději vaření nebo by obecně argumentoval tím, že by chtěl pracovat jinde, protože by měl pohodlnější práci apod. Za takové situace by bylo možné žalobu i bez jakéhokoliv bližšího zjišťování skutkového stavu zamítnout. V nyní posuzované věci však stěžovatel konkrétně vyličil, že příčinou jeho předchozího vyřazení z pozice v kuchyni mělo být jeho nezákonné přemístění do jiné věznice, důsledkem zařazení na jinou pracovní pozici (poté, co se do Věznice Mírov vrátil) je podstatný pokles jeho příjmů ústící v zadlužování, resp. neschopnost platit stávající dluhy a také konkrétně sdělil, že do kuchyně nebyl zpět zařazen s odůvodněním, že v ní není místo, ačkoliv podle jeho informací na danou pracovní pozici v dané době byli zařazováni jiní vězni, v čemž spatřoval diskriminaci a svévoli. K prokázání těchto tvrzení také navrhl konkrétní důkazy. Za této situace podle Nejvyššího správního soudu nelze vyloučit, že v případě prokázání stěžovatelových tvrzení mohlo být nezákonně zasaženo do jeho práv způsobem odůvodňujícím vyhovění žalobě.

[13] Z výše uvedeného ovšem nelze dovozovat, že v případě stěžovatele k nezákonnému zásahu skutečně došlo, neboť takový závěr by byl předčasný. V tomto směru je totiž třeba důkladně vyhodnotit a posoudit tvrzení stěžovatele a v návaznosti na to v potřebné míře případně provést dokazování směřující ke zjištění, zda důvody vedoucí k nezařazení stěžovatele na pozici ve vězeňské kuchyni odpovídají jeho tvrzením, resp. jaké byly skutečné příčiny takového postupu, a následně posoudit, zda se za takové situace o nezákonný zásah jedná či nikoli. Lze se totiž ztotožnit s výchozí myšlenkou krajského soudu, že není primárně na stěžovateli, který je povinen za zákonem stanovených podmínek ve výkonu trestu odnětí svobody pracovat (§ 28 odst. 1 ve spojení s § 29 zákona o výkonu trestu odnětí svobody), aby si vybíral konkrétní práci, kterou hodlá vykonávat. Takové rozhodování o pracovním zařazení je svěřeno řediteli věznice, který musí na základě jemu známých skutečností zvážit, zda práce odpovídá zdravotní způsobilosti odsouzeného a přihlédnout k jeho odborným znalostem či praktickým dovednostem, zákazu určité činnosti vykonávat, nebo k dopadu na pořádek nebo bezpečnost ve věznici (§ 41 vyhlášky, kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody). Z toho vyplývá, že ředitel věznice požívá poměrně široké míry uvážení v otázce, na jakou pracovní pozici vězně zařadí a správní soudy by do tohoto uvážení měly zasahovat jen zcela výjimečně a v omezené míře. Je zřejmé, že s ohledem na omezený počet pracovních míst, resp. jejich rozdílnou kvalitu (pracovní prostředí, výše dosahovaných příjmů apod.) není objektivně možné všem odsouzeným zajistit stejné pracovní podmínky, a je proto nutné vězně

na jednotlivé pracovní pozice selektovat, případně vězně přerazovat na jinou pracovní pozici z řady legitimních důvodů (provozních, kázeňských atd.). Lze si proto představit, že kromě výše uvedených kritérií obsažených ve vyhlášce lze v praxi přihlížet např. také k předchozím zkušenostem se zaměstnáváním daného vězně či k jeho chování ve výkonu trestu odnětí svobody apod.

[14] Nicméně i toto široké uvážení musí mít své meze, k jejichž posouzení jsou povolány právě správní soudy. Žádné správní uvážení totiž není neomezené či absolutní, ale je limitováno principy vyplývajících z ústavního pořádku České republiky, tj. principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou důstojnost, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil, a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 3. 2005, čj. 6 A 25/2002-42). Podle Ústavního soudu je dodržení těchto mezí přezkoumatelné ve správním soudnictví. Předmětem soudního přezkumu v obdobných situacích není samo meritum věci či snad dokonce nahrazení úvahy správního orgánu, ale to zda byly dodrženy meze správního uvážení, ochrana řádného procesu a vyloučení svévole v rozhodování (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 31. 5. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 46/10). Jak vyplývá z judikatury Ústavního soudu i rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, nejlepší prevencí i následnou ochranou proti arbitrárnosti správního uvážení je právě jeho podrobení soudní kontrole (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2015, sp. zn. Pl. ÚS 12/14, bod 37, a usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 30. 9. 2015, čj. 9 Ads 83/2014-46). Jakkoliv byla výše uvedená judikaturní východiska učiněna pro účely řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, při zohlednění specifik daného řízení jsou aplikovatelná i pro řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem. Rozdílem ale je, že s ohledem na povahu zásahů jako takových dochází k odsunutí okamžiku, kdy je správní orgán povinen vyložit důvody svého postupu, neboť v době, kdy je zásah činěn, není zpravidla vydáván žádný formalizovaný akt, který by úvahy správního orgánu zachycoval. Na významu proto nabývá vyjádření k žalobě, v jehož rámci musí být žalovaný schopen zákonnost svého postupu zpětně zdůvodnit a obhájit (viz rozsudek NSS ze dne 19. 7. 2019, čj. 4 As 143/2019-45, odst. 17, případně obdobně v kontextu žaloby na ochranu proti nečinnosti srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 26. 3. 2020, čj. 9 Afs 271/2018-52, odst. 49, č. 4024/2020 Sb. NSS).

[15] Ani v této věci stěžovateli ze zákona neplyne nárok na to, aby byl zařazen do práce, resp. aby byl zařazen na pracovní pozici dle svého přání, přesto ale nelze připustit, aby se rozhodování o pracovním zařazení odsouzených hypoteticky proměnilo v rukou ředitele věznice v prostředek zjevné svévole či diskriminace. Je nepředstavitelné, pokud by odsouzení byli při zařazování na pracovní pozice prokazatelně znevýhodňováni např. na základě pohlaví, rasy, etnicity, politického a náboženského přesvědčení, sexuální orientace apod. a právní řád by neposkytoval žádný prostředek, kterým by se mohli domoci ochrany. Právě k takovému důsledku by však závěry napadeného usnesení krajského soudu mohly vést.

[16] V nyní posuzované věci si jako příklad svévole lze hypoteticky představit nezařazení stěžovatele na jeho původní pracovní místo, ačkoliv by se v kuchyni nacházelo volné pracovní místo, případně by toto místo bylo bez racionálního důvodu (např.

pokračování

vhodnějšího vzdělání, předchozích pracovních zkušeností, kázeňského profilu apod.) obsazeno jiným vězněm, ačkoliv stěžovatel o zařazení na dané místo žádal dříve a nebylo mu vyhověno s odůvodněním, že se na daném pracovišti nenachází žádné volné místo. Jak bylo nicméně již výše uvedeno, takový závěr lze učinit teprve po zevrubnějším zjištění skutkového stavu a vyhodnocení tvrzení stěžovatele, které v nyní posuzované věci krajský soud neučinil. Zda v nyní posuzované věci došlo zpětným nezařazením stěžovatele na pracovní místo ve vězeňské kuchyni k nezákonnému zásahu, nicméně nelze *a priori* vyloučit.

[17] Lze dodat, že Nejvyšší správní soud se ve světle své nedávné judikatury (viz rozsudky ze dne 24. 3. 2021, čj. 10 As 350/2020-36, a ze dne 29. 7. 2021, čj. 9 As 90/2021-42) zabýval také tím, zda stěžovatel vyčerpal v souladu s § 85 s. ř. s. dostupné prostředky ochrany, konkrétně stížnost ke státnímu zástupci podle § 16a zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství. Pokud by tak neučinil, bylo by namístě, aby krajský soud žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., jelikož by byla nepřípustná podle § 85 s. ř. s. Za takové situace by bylo v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení rušil, aby krajský soud žalobu pouze znovu odmítl, byť z jiného důvodu (srov. rozsudky NSS ze dne 3. 2. 2006, čj. 1 Afs 129/2004-76, ze dne 28. 3. 2018, čj. 8 As 83/2017-97, nebo ze dne 16. 4. 2014, čj. 2 As 13/2014-74). Za účelem posouzení této otázky proto soud stěžovatele vyzval, aby se vyjádřil, zda uvedený prostředek nápravy vyčerpal. Stěžovatel tak učinil podáním ze dne 3. 9. 2021, ke kterému přiložil mj. sdělení Krajského státního zastupitelství v Ostravě, pobočky Olomouc, ze dne 2. 6. 2020, ze kterého plyne, že si před podáním žaloby bezvysledně stěžoval na to, že nebyl zařazen zpět na pracovní pozici ve vězeňské kuchyni.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou, a proto napadené usnesení krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud je v dalším řízení vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Bude tedy na něm především, aby se věcně zabýval žalobními tvrzeními stěžovatele, a bude-li to třeba, aby v návaznosti na ně zjistil skutkový stav, na jehož základě bude možné posoudit, zda důvody vedoucí k nezařazení stěžovatele na pracovní pozici ve vězeňské kuchyni byly svévolné či diskriminační.

[19] Krajský soud rozhodne v dalším řízení i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[20] V řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud stěžovateli ustanovil zástupkyní JUDr. Lucii Madleňákovou, Ph.D., advokátku. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Odměna ustanovené zástupkyni náleží za poskytnutí tří úkonů právní služby dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), spočívajících v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení [dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu], doplnění kasační stížnosti a písemné vyjádření k výzvě soudu týkající se vyčerpání prostředků nápravy [písemná podání ve věci samé dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], při sazbě 3 100 Kč za úkon právní služby [dle § 7

bodů 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna tak činí 9 300 Kč. Pokud jde o náhradu hotových výdajů ustanovené zástupkyně, ta je stanovena paušálně v § 13 odst. 3 advokátního tarifu, a to ve výši 300 Kč za každý jeden úkon právní služby. Na náhradě hotových výdajů proto ustanovené zástupkyni náleží částka 900 Kč. Vzhledem k tomu, že je plátcem DPH, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani ve výši 21 % podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Celkem tedy ve výroku IV. tohoto rozsudku přiznal soud ustanovené advokátce na odměně a náhradě hotových výdajů částku 12 342 Kč. Tato částka bude vyplacena do 30 dnů od právní moci rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 1. října 2021

Milan Podhrázký
předseda senátu